

Колектив видавництва Астон щиро вдячний усім, хто висловив довіру нашим підручникам загалом та з історії України зокрема.

На численні прохання і в рамках інтернетпідтримки наших підручників пропонуємо Вашій увазі гіперпосилання на інтернетресурси, розміщені у нашому підручнику:

І. О. Бурнейко, Г. М. Хлібовська, М. Є. Крижановська, О. В. Наумчук **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ 10 кл.** Рівень стандарту. Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль. Астон. 2018 р.

Для зручного користування гіперпосиланнями, що нижче, наведіть курсор на електронну адресу, виділену блакитним кольором, потім натисніть клавішу «Ctrl» і ліву клавішу маніпулятора – «мишки»

Зміст

§	Стор.	§	Стор.	§	Стор.
1	1	16, 17, 18, 19	6	34, 35, 36	11
2, 3, 4, 5	2	20, 21, 22, 23	7	37, 38	12
6, 7, 8	3	24, 25, 26, 27	8	39, 40, 41	13
9, 10, 11	4	28, 29, 30, 31	9	42, 43, 44	14
12, 13, 14, 15	5	32, 33	10	45, 46	15

§ 1. Повторення. Вступ.

Онлайн-архів «Europeana 1914–1918»:

<http://www.europeana1914-1918.eu/>

Стаття на ресурсі УКРАЇНСЬКА ПРАВДА. ІСТОРИЧНА ПРАВДА про «Europeana 1914–1918»:

<http://www.istpravda.com.ua/short/2014/01/29/141200/>

Розділ 1. УКРАЇНА У РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

§ 2. Перша світова війна: плани та очікування

С. В. Петлюра. Війна і українці:

https://symonpetlura.ucoz.ua/publ/vijna_i_ukrajinci/2-1-0-36

Програмові документи СБУ «Наша платформа», ГУР «Маніфест» (див. розділ VII):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>

§ 3. Воєнні дії на території України в 1914–1917 рр.

Австро-угорські війська в Західній Україні 1917 р. (відео):

https://www.youtube.com/watch?v=MjYvGz0_hMc.

Бій за гору Маківка (відео):

https://www.youtube.com/watch?v=R_3T91jeTzE.

Українці і Велика війна (відео):

<https://www.youtube.com/watch?v=XrW08bPpbKo>

§ 4. Вплив Першої світової війни на українські землі

Політична програма Загальної української ради (див. розділ VII):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>

Українці в Першій світовій війні:

<https://www.youtube.com/watch?v=KWvz7q7VSBc>

§ 5. Повсякденне життя на фронті і в тилу.

Жінки Європи у Першій світовій війні (1914-1918 р.):

<http://uamoderna.com/event/thebaud-lecture-women-wwi-overview>

Фільм-апокаліпсис «Перша світова війна»:

<https://www.youtube.com/watch?v=7haKDjljNDk>

Розділ 2. ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

§ 6. Передумови, рушійні сили та періодизація Української революції 1917–1921 рр.

Перша відозва Української Центральної Ради (див. розділ VII):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>

Як починала Українська Центральна Рада:

<https://www.youtube.com/watch?v=JXer2cdhLrY>

§ 7. Початок Української революції. Українська Центральна Рада.

Архів творів М. Грушевського,

<http://hrushevsky.nbu.gov.ua>.

Формування перших військових частин у період Української національної революції:

http://vlp.com.ua/files/12_7.pdf.

Фільм. Вільне козацтво-1:

<https://www.youtube.com/watch?v=qmRH9x3joL0>

§ 8. Події Української революції весни–літа 1917 р.

І Універсал УЦР:

<https://www.radiosvoboda.org/28557160.html>.

Фільм «Володимир Винниченко»:

<https://www.youtube.com/watch?v=uvP5-s-DGIg>

§ 9. Більшовицький переворот у Росії. Утворення Української Народної Республіки.

III Універсал:

<http://gska2.rada.gov.ua/site/const/universal-3.html>

Стаття «Народе мій, для тебе я жив...»:

<http://islam.in.ua/ua/tochka-zoru/narode-miy-dlya-tebe-ya-zhiy>

§ 10. Перша війна більшовицької Росії з УНР.

IV Універсал Української Центральної Ради:

<https://uk.wikisource.org/wiki>

Четвертий Універсал (уривок з кінофільму «Арсенал»):

<https://www.youtube.com/watch?v=LFEaG8CtXVE>

§ 11. Відновлення влади УЦР. Внутрішня і зовнішня політика УНР.

Конституція УНР (Статут про державний устрій, права і вольності УНР):

http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/SPRAVKI/KONSTITUCIY_1918.htm#K_1

Брестський мир:

<https://www.youtube.com/watch?v=Gz8yuvRwkjs>

Історична правда. «Петро Болбочан, полковник армії УНР». Фільм:

<https://www.youtube.com/watch?v=eqvPk2337Jc>

Розділ 3. РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРІТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ

§ 12. Українська Держава. Гетьман Павло Скоропадський.

Фільм «Гетьман П. Скоропадський»:

<https://www.youtube.com/watch?v=564YGNMocv0>

Левчук Д. Гетьман Павло Скоропадський у світлі історичних фактів:

<http://booklya.com.ua/books/46547/#search>

§ 13. Формування антигетьманської опозиції.

Фільм «Отаманщина. Авантюристи громадянської війни»:

<https://www.youtube.com/watch?v=caDoVf695U0>

Відозва Директорії Української Народної Республіки:

[http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/doc2/1918\(11\)15.vidozva_unr.php](http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/doc2/1918(11)15.vidozva_unr.php)

§ 14. Директорія УНР.

Із Декларації Директорії УНР:

http://uahistory.info/2012/08/14/z_deklarac_direktor_unr.html

Фільм «Симон Петлюра»:

<https://www.youtube.com/watch?v=5M8xHTFNKYM>

§ 15. Західноукраїнська Народна Республіка.

Тимчасовий Основний Закон про державну самостійність українських земель бувшої Австро-Угорської монархії

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0009300-18>

Фільм. ЗУНР. Історія України-Галичина. К. Левицький:

<https://www.youtube.com/watch?v=Bw8f3L5QgtA>

§ 16. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Хотинське повстання.

Державно-правове становище Підкарпатської Русі в Чехословацькій республіці:

<http://history.org.ua/LiberUA/978-966-521-521-9/10.pdf>

Фільм «Буковинське віче — історичне рішення і перший крок до незалежності. 03.11.2017»:

https://www.youtube.com/watch?v=rWxtihpC_fw

§ 17. Українська Соціалістична Радянська Республіка.

Сергій Мазлах, Василь Шахрай «До хвилі»:

<http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/1058/file.pdf>

Фільм «Козаки Холодного Яру проти ЧК 01»:

<https://www.youtube.com/watch?v=PHDxsbJ4Y0g>

§ 18. Воєнно-політична ситуація в Україні влітку 1919 – на початку 1920 рр.

Фільм «Невідома Україна. «Більшовики перемагають»:

<https://www.youtube.com/watch?v=U0iatY5JwDU>

Декларація уряду Української Народної Республіки про оголошення війни А. І. Денікіну:

<https://history.vn.ua/book/-xrestomatia/480.html>

§ 19. Політика більшовиків у 1920 р. в Україні.

Фільм «Нестор Махно. Золото або воля»:

<https://www.youtube.com/watch?v=eylHRXo0tpw>

Наказ армії Південного фронту «Про ліквідацію анархії і безпорядків у повстанській армії Н. Махна» (1920 р.):

<https://history.vn.ua/book/-xrestomatia/>

§ 20. Радянсько-польська війна. Поразка національно-визвольних змагань. Наслідки українського визвольного руху.

Фільм «Рейд у безсмертя»:

https://www.youtube.com/watch?v=-RsQNCX7Z_OE

Владислав Верстюк. Ризький мирний договір 1921 р. і завершення боротьби за Українську Народну Республіку:

<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/40672/14-Verstyuk.pdf?sequence=1>

§ 21. Нові тенденції розвитку культури в 1914–1921 рр. Освіта. Наука.

Фільм «В. І. Вернадський. У пошуках живої речовини»:

<https://www.youtube.com/watch?v=NkNwzWXhD84>.

Фільм «Феномен у європейській та українській культурі — Агатангел Кримський»:

<https://www.youtube.com/watch?v=oYGtj3Aem-U>

§ 22. Література. Мистецтво. Музика.

Фільм «Молодий театр» Леся Курбаса:

<https://www.youtube.com/watch?v=NYiXEXpzEnc>

Фільм «Георгій Нарбут. Живі картини»:

<https://www.youtube.com/watch?v=BRKWUx6r2dY>

§ 23. Повсякденне життя населення у 1917–1921 рр.

Стаття «Афтокефалія для Української церкви спроба №...?»:

https://risu.org.ua/ua/index/monitoring/religious_digest/34937/.

Фільм «Сміх крізь сльози: повсякденне життя в революційній Україні (1917–22 рр.)»:

<https://www.youtube.com/watch?v=Vq0PFTcOaXg>.

Простори колишньої Української РСР, де українська протекторатна влада була введена після Другої світової війни...

Границі держав... Границі союзів і країн...

Складні суворий і країн... (неповночитано)

Випуск: Т. Фролова і Перелом

Центральна наукова бібліотека у Києві
№ 52924

Розділ 4 . ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ

§ 24. Утворення СРСР: наслідки для України.

Союзний робітничо-селянський договір між УСРР і РСФРР (1920 р., грудня 28):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/495.html>.

Фільм «День в історії. Створення СРСР та Конституції СРСР»:

<https://www.youtube.com/watch?v=2p7PGaQyeSo>.

§ 25. Нова економічна політика більшовиків та її впровадження в УСРР

Фільм «Україна в 20-х — на поч. 30-х рр. Воєнний комунізм, НЕП» (укр.). ЗНО з історії України:

<https://www.youtube.com/watch?v=qup6n3pA3VA>

Фільм «Голодомор 1921–1922»:

<https://www.youtube.com/watch?v=-bfXQjdTfZeA>

§ 26. Політика коренізації в УСРР: ставлення влади та населення

Фільм «Українізація»:

<https://www.youtube.com/watch?v=41j0Wcoeyv0>

Фільм «Політика українізації та коренізації 1920–1930 років. Пишемо історію»:

<https://www.youtube.com/watch?v=LjtDSc3tdp8>

§ 27. Суспільно-політичне життя в Україні в роки непу

Фільм «Прихід Й. Сталіна до влади (укр.). ЗНО з історії України»:

<https://www.youtube.com/watch?v=CWiaCHj6K4U>

Фільм «Цей день 2.12.1890 — народився Олександр Шумський, один із «батьків українізації» 1920–1930-х рр.»:

<https://www.youtube.com/watch?v=g2WIFPXHI-s>

§ 28. Форсована індустріалізація

Фільм «Сталінська індустріалізація (укр.). ЗНО з історії України»:

https://www.youtube.com/watch?v=xiYfuBI_EtM

Фільм «Україна у складі СРСР. Індустріалізація і колективізація»:

<https://www.youtube.com/watch?v=VvRbtS9Vv2M>

§ 29. Суцільна колективізація сільського господарства.

Голодомор 1932-1933 рр. — геноцид українського народу.

Фільм «Голодомор 1932–1933 рр. Постгеноцидний синдром»:

https://www.youtube.com/watch?v=bHFo_8cthSY

Фільм «Суцільна колективізація в СРСР (укр.). ЗНО з історії України»:

https://www.youtube.com/watch?v=KIR1vUwF_Gg

§ 30. Великий терор 1930-их рр.

Фільм «Великий терор в Україні у 1937–1938 роках. Пишемо історію»:

<https://www.youtube.com/watch?v=YITrSNC5DZU>

Фільм «Культ особи Сталіна. Масові репресії (укр.). ЗНО з історії України»:

<https://www.youtube.com/watch?v=XkVfGxFZvj0>

§ 31. Суспільство УСРР у 1930-і рр.

Конституція (Основний Закон) Української Радянської Соціалістичної Республіки:

<http://gska2.rada.gov.ua/site/const/istoriya/1937.html>

Фільм «Історія українського конституціоналізму»:

<https://www.youtube.com/watch?v=8hai60I3Lw8>

§ 32. Ідеологізація культури. Освіта, наука у 1920–1930-х рр.

Фільм «Лев Ландау. Наукові праці і внесок у фізику»:

<https://www.youtube.com/watch?v=MjDB6oHlxIE>

Фільм «Михайло Кравчук: «Світ знає, що Він — українець...»:

<https://www.youtube.com/watch?v=ocFXSq1fIME>

§ 33. Література. Музика. Театр. Кінематограф. Образотворче мистецтво.

Фільм «Шляхами історії. Курбас, «Березіль»:

<https://www.youtube.com/watch?v=UFcVz-gnbMU>

Фільм «Розстріляне відродження». Микола Куліш»:

<https://www.youtube.com/watch?v=2k51BjktzM8>

Фільм «Стан культури України в 30-і рр. XX ст. (укр.). ЗНО з історії України»:

<https://www.youtube.com/watch?v=8RHlh41v6kg>

Розділ 5. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

§ 34. Українські землі у складі Польщі.

Фільм «Польські осадники»:

<https://www.youtube.com/watch?v=0HfkTlsmU0g>

Фільм «Пацифікація Галичини»:

<https://www.youtube.com/watch?v=etUST11LIGY>

§ 35. Політичне життя на українських землях у складі Польщі.

Фільм «ОУН. Євген Коновалець — життя, віддане за Націю»:

https://www.youtube.com/watch?v=_jhipKc3iiQ

Фільм «Хто такий Степан Бандера? Част. 1»:

<https://www.youtube.com/watch?v=EasJwizwTJI>

§ 36. Українці під владою Румунії за міжвоєнної доби.

Із підготовленої для Консульського з'їзду довідки про об'єднання Буковини з Румунією та його економічні наслідки (1934 р.):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>.

Резолюція з'їзду «Стоваришення Український робітничий дім» у Канаді проти національного поневолення українського населення Західної України та Північної Буковини (1924 р., березень):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>

§ 37. Українські землі у складі Чехо-Словаччини.

Срібна Земля. Хроніка Карпатської України 1919–1939 рр.:

<https://www.youtube.com/watch?v=5fN4EyWmlZs>

З тексту Конституційного закону про державну незалежність Карпатської України (1939 р., березня 15):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>

§ 38. Культурне й релігійне життя на західноукраїнських теренах у 1919–1939 рр.

Історична правда з Вахтангом Кіпіані: Тасмний університет:

<https://www.youtube.com/watch?v=KbAemkQ6NOQ>

Лист Наукового товариства ім. Шевченка до ВУАН щодо пересилання друкованих видань Радянської України до Львова через бюро посольства СРСР у Варшаві (1923 р., грудня 10):

<https://history.vn.ua/book/xrestomatia/>

Простори заселені Українцями.
До української території не мали
наслідки відомості про українців
служили їм самим краєм.

----- Граничі держав. ----- Граничі суверені і країн.
Розмір: 1:2000000

Складні суверені і країн відсутні.

Картографічний Т. Фролова і Петрова
Центральне архівне
завдання у Києві
№ 5292

Розділ 6. УКРАЇНА В РОКИ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

§ 39. Початок Другої світової війни. Розкол ОУН

«Українське питання» напередодні Другої світової війни:

<http://www.istpravda.com.ua/ukr/articles/2013/08/28/135252/>

Армія Андерса: українці на передовій польської перемоги:

http://www.bbc.com/ukrainian/blogs/2016/05/160505_historician_blog_sx

Фільм «Обличчя української історії. Степан Бандера»:

https://www.youtube.com/watch?v=R8aNZ_DZZwo

§ 40. Особливості радянзації Західної України

«Незасуджене зло»: 75 років Катинській трагедії»:

http://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2015/04/150409_katyn_zinchenko_interview_ko

Документальний фільм «Золотий вересень. Хроніка Галичини 1939–1941»:

<https://www.youtube.com/watch?v=EfXnxyVngkE>

Документальний фільм «Народні Збори Західної України 26–28 жовтня 1939 р.»:

<https://www.youtube.com/watch?v=oPhD5-s21FM8>

§ 41. Початок німецько-радянської війни.

Знищення в'язнів у Луцькій тюрмі. 70 років бійні НКВС:

<http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/07/20/46167/>

Документальний фільм «Оборона Києва»:

https://www.youtube.com/watch?v=ajqlzIGI_pE

§ 42. Поділ українських земель Німеччиною та її союзниками.

«Новий порядок».

Олена Вітер: чесно жити і чесно померти:

http://na-skryzhalyah.blogspot.com/2016/05/blog-post_12.html

План «Ост»: смерть, поставлена на потік:

<http://www.imzak.org.ua/articles/article/id/3110>

Під знаком OST: страшні спогади остарбайтерів про перебування в Німеччині:

<https://www.youtube.com/watch?v=RmS9LrvoHnk>

§ 43. Рух опору на українських землях.

Т. Бульба-Боровець. Армія без держави:

<http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2416/file.pdf>

Зроблено в Україні. Історія УПА:

<https://www.youtube.com/watch?v=yBzWUJm06s>

Історія ОУН-УПА:

<https://www.youtube.com/watch?v=IicaZ8N7NV>

§ 44. Бойові дії 1942–1944 рр. на території України.

Депортація кримських татар у травні 1944 р.:

<http://territoryterror.org.ua/uk/publications/details/?newsid=405>

Битва за Київ. 1943 рік. Чорна піхота — знищення українців:

https://www.youtube.com/watch?v=uNZ4U_CPngk

§ 45. Ціна Другої світової війни.

Кузьма Дерев'яноко. Українець, який поставив крапку у війні:

<http://www.istpravda.com.ua/articles/2015/09/1/148521/>

Іван Кожедуб — героїчний пілот, який перетворив свою мрію на покликання:

https://24tv.ua/ivan_kazhedub_geroyichniy_pilot_yakiy_peretvoriv_svoyu_mriyu_na_poklikannya_n814496

О. Довженко. Щоденник. (1941–45):

<https://www.youtube.com/watch?v=-LAOA0RDkaE>

§ 46. Культура України в роки Другої світової війни.

Шкільництво на Галичині під час німецької окупації 1941–1944 рр.:

<http://territoryterror.org.ua/uk/publications/details/?newsid=279>

Пісні Української Повстанської Армії:

https://porokhivnytsya.com.ua/2017/08/24/pisni_o-u-n_u-p-a/

Україна в огні. Олександр Довженко:

https://www.youtube.com/watch?v=pl_Wu7nHGEU